

Zelena prognoza za 20.6.2019. - O ŽILOGRIZU, ŠTETOČINI KOŠTIČAVIH VOĆNIH VRSTA

ŽILOGRIZ (*Capnodis tenebrionis*)

ŽILOGRIZ JE INSEKT IZ REDA TVRDOKRILACA I TO JE ŠTETOČINA KOŠTIČAVIH VOĆNIH VRSTA, PRE SVEGA VIŠNJE I TREŠNJE A POTOM I ŠLJIVE, BRESKVE, KAJSIJE I BADEMA. U POJEDINIM ZASADIMA NA PODRUČJU VOJVODINE REGISTRUJE SE PRISUSTVO ODRASLIH JEDINKI ŽILOGRIZA.

SLIKA 1. ODRASLA JEDINKA ŽILOGRIZA

U POSLEDNJIH NEKOLIKO GODINA REGISTRUVANE SU ŠTETE OD ŽILOGRIZA U PROIZVODNJI VIŠANJA NA NAŠEM PODRUČJU. ŠTETE PRIČINJAVAJU LARVE KOJE SE HRANE KORENOM. NAPADNUTA STABLA U POČETKU IMAJU SITNIJE LISTOVE I PLODOVE A GRANČICE NA VRHU STABLA SE SUŠE. KASNIJE DOLAZI DO SUŠENJA DELOVA PA I ČITAVIH STABALA. OSUŠENA STABLA SE LAKO VADE IZ ZEMLJE JER SU BEZ KORENOVOG SISTEMA.

SLIKA 2. SIMPTOM OŠTEĆENJA OD ŽILOGRIZA

SLIKA 3. ŠTETE OD ISHRANE LARVI NA PRIZEMNOM DELU STABLA

SLIKA 4. LARVE ŽILOGRIZA

OVA ŠTETOČINA PREZIMLJAVA KAO LARVA ILI IMAGO. ODRASLE JEDINKE SE U NAŠIM USLOVIMA POJAVLJUJU TOKOM MAJA. SVE DO JULA MESECA TRAJE PERIOD ISHRANE IMAGA I POLAGANJA JAJA. ŽENKA POLAŽE JAJA NA DONJI DEO STABLA ILI U ZEMLJU OKO STABLA. PERIOD EMBRIONALNOG RAZVIĆA TRAJE OD 10 DO 20 DANA. LARVE SE POSLE PILJENJA KREĆU KA KORENU U KOJI SE UBUŠUJU. RAZVOJ LARVI TRAJE OD 12 DO 14 MESECI I ZA TO VREME SE PRESVUKU 8 PUTA. PRVO SE HRANE TANJIM A POTOM I DEBLJIM DELOVIMA KORENA. LARVE ZAVRŠNIH STADIJUMA RAZVIĆA SE HRANE NA KORENOVOM VRATU I PRIZEMNOM DELU STABLA.

SUZBIJANJE ŽILOGRIZA SE SPROVODI PRIMENOM MEHANIČKIH, AGROTEHNIČKIH I HEMIJSKIH MERA BORBE A TO SU:

- SMANJENJE POPULACIJE ODRASLIH JEDINKI POSTAVLJANJEM LOVNIH KLOPKI (POSUDE SVETLIJIH BOJA U KOJE SE SIPA VOĆNI SOK), KAO I OTRESANJE STABALA I SAKUPLJANJE ODRASLIH JEDINKI
- ZAŠTITA ZEMLJIŠTA I PRIZEMNOG DELA STABLA PVC FOLIJOM U CILJU SPREČAVANJA POLAGANJA JAJA
- NAVODNJAVANJE I OBRADA ZEMLJIŠTA U CILJU SMANJENJA BROJNOSTI ISPIJENIH LARVI
- UKLANJANJE I SPALJIVANJE ZARAŽENIH I OSUŠENIH STABALA SA KORENOM I TRETIRANJE RUPA NAKON VAĐENJA ZEMLJIŠNIM INSEKTICIDIMA
- ODMARANJE ZEMLJIŠTA, NA ISKRČENIM PARCELAMA 3-5 GODINA NE TREBA PODIZATI VOĆNJAK
- PRILIKOM PODIZANJA NOVIH ZASADA KORISTITI NEZARAŽENI SADNI MATERIJAL, KAO I ZEMLJIŠNE INSEKTICIDE U OTVORENE JAMIĆE ZA SADNJU
- PRVIH GODINA RAZVOJA VOĆAKA TRETIRATI ZEMLJIŠTE DO 1 M OKO STABLA INSEKTICIDIMA UZ NJIHOVU INKORPORACIJU U POVRŠINSKI SLOJ U PERIODU PILJENJA LARVI
- SUZBIJANJE IMAGA PRIMENOM INSEKTICIDA TRENUTNO JE MOGUĆE U MLADIM ZASADIMA KOJI NISU U PLODONOŠENJU, DOK SE U DUGOGODIŠNJIM ZASADIMA PREPORUČUJE TEK NAKON ZAVRŠENE BERBE.

SLIKA 5. LARVE ŽILOGRIZA I ŠTETE NA PRIZEMNOM DELU STABLA